

Közbeszerzés zöldebben

Budapest, 2015. február 12.

Baumgartner Ida

idab@t-online.hu

HAB-749 Mérnöki Tanácsadó Kft.

Zöld közbeszerzés

- **Zöld közbeszerzésnek** nevezzük az olyan közbeszerzést, amely során az ajánlatkérő
 - a beszerzési folyamat **minden szakaszában** figyelembe veszi a környezetvédelem szempontjait,
 - és az életciklusuk során a **környezetre lehető legkisebb hatást gyakorló** megoldások keresésével és előnyben részesítésével ösztönzi a környezetbarát technológiák elterjedését és a környezetbarát termékek előállítását.

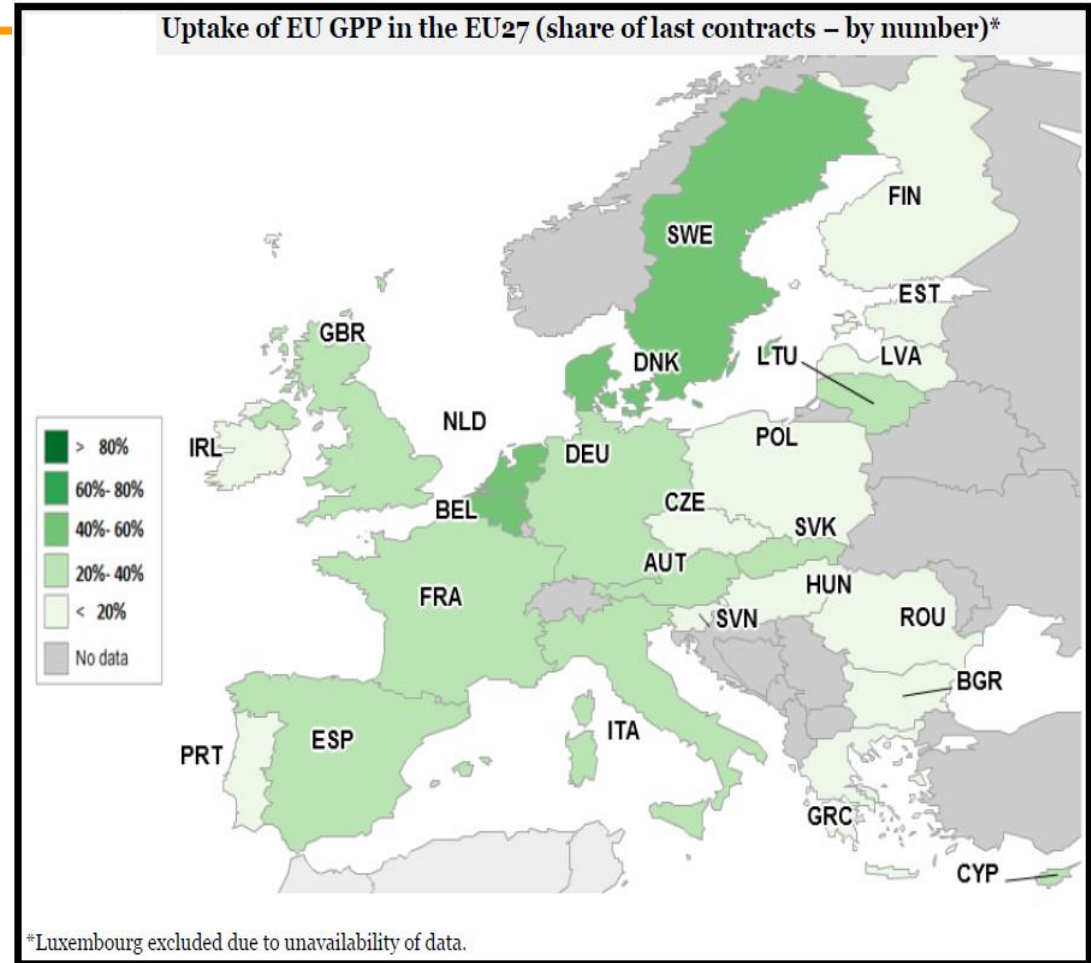

Közbeszerzés zöldebben

Európa a zöldebb közszféráért

- A zöld (köz)beszerzés mindenhol téma
- Mindenhol van teendő

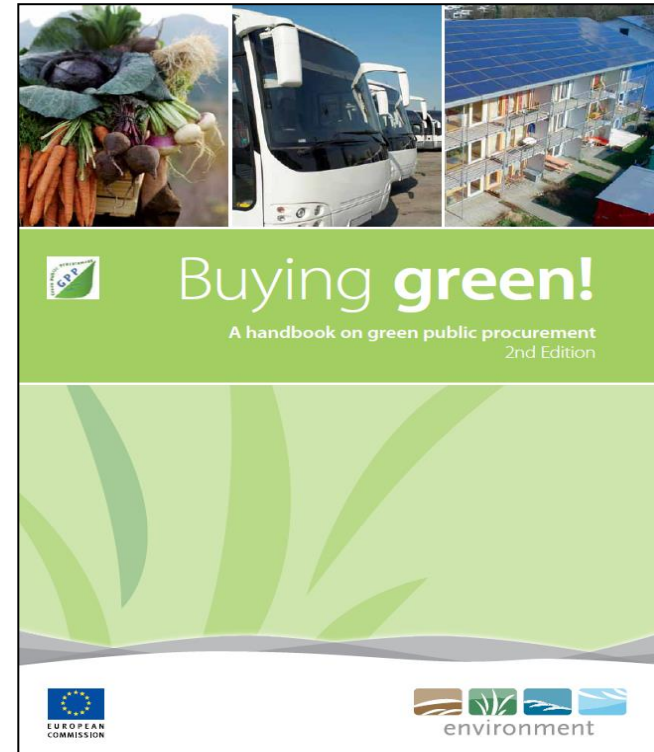
Partnerországok: Bulgária, Lengyelország, Magyarország, Németország, Olaszország, Románia, Szlovákia

Zöld közbeszerzés

- EU politikai célja volt: 2010-re a közbeszerzések 50%-a legyen „zöld”
 - Az 50%-os cél monitorozása: nem érték el a célt
 - Közbeszerzési kritériumok kidolgozása **19 prioritást élvező termékre**
 - www.kozbeszerzes.hu/Jogalkalmazas elősegítése
- /Zöld közbeszerzés: 23 termékcsoporthoz nagyon hasznos információk
- Tudatos „vásárlás”
 - Életciklus-költség (LCC) számítás
 - Főbb szektorok; épületek, élelmiszer, elektromosság, faárúk

Egységes követelményrendszer

A „zöld” beszerzési ajánlások két követelményrendszerben öltenek alakot:

- **Az alapkövetelmények** az alapvető környezeti hatásokkal foglalkoznak, és alkalmasak arra, hogy bármely tagállam ajánlatkérői alkalmazzák őket. Úgy kerültek kialakításra, hogy a lehető legkisebb ellenőrzési többletráfordítással vagy költségnövekedéssel alkalmazhatók legyenek.
- **Az átfogó követelményeket** azok alkalmazhatják, akik a piacon elérhető legjobb termékeket kívánják megvásárolni. Alkalmazásuk ellenőrzési többletráfordítással és csekély költségnövekedéssel járhat az azonos funkciókkal rendelkező egyéb termékekhez képest.

Miért fontos a zöld közbeszerzés?

A közigazgatási szervek körülbelül évente 2 milliárd eurót költenek el, ami az EU GDP-jének 19%-ával egyenlő.

Előnyök:

- Befolyásolja a piacot: ösztönzi a zöld termékek felvásárlását
- Hatékonyan használja az energiát
- Csökkenti a CO₂- és egyéb károsanyag-kibocsátást
- Visszaszorítja a káros anyagok termelését
- Megőrzi a természeti erőforrásokat
- Pénzt takarít meg (hosszú távon)

Hol lehet érvényesíteni

A „zöld” követelmények

- a beszerzés tárgyának meghatározásakor,
- a közbeszerzési műszaki leírásban,
- az alkalmassági feltételek körében, (műszaki-szakmai alkalmasság)
- a bírálati szempontok között,
- valamint a szerződés teljesítési feltételeinek megadásakor

egyaránt felhasználhatóak.

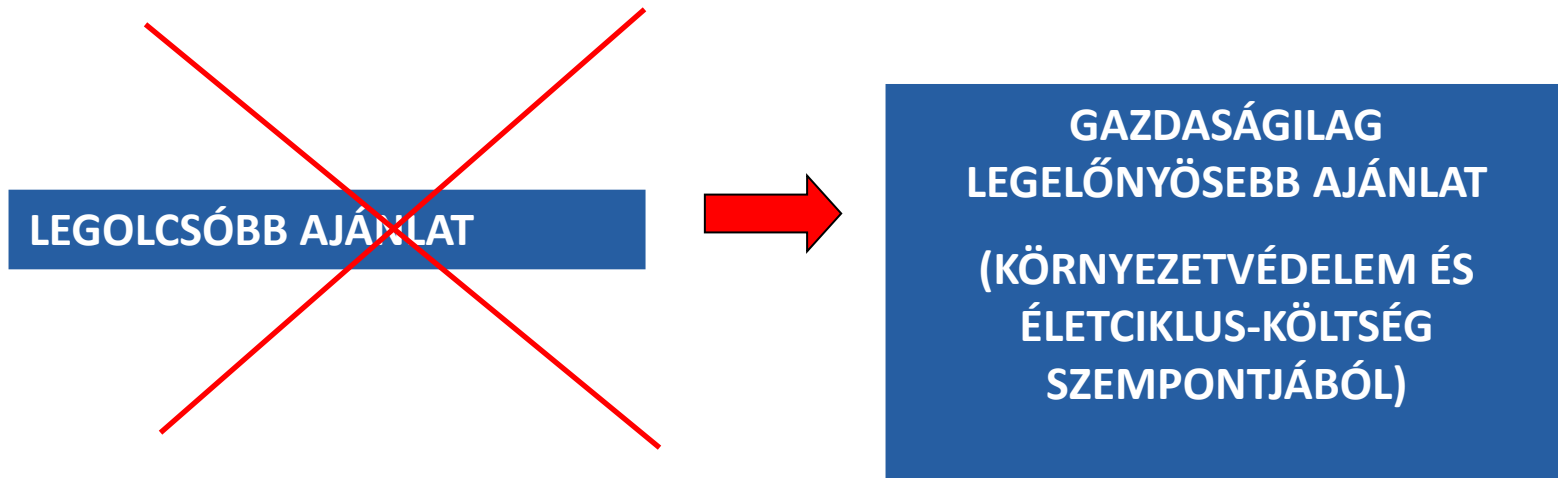
Zöld közbeszerzés

- **Életciklus alapú megközelítés: azokat a termékeket, szolgáltatásokat választjuk a közbeszerzés során, amelyek életciklusuk teljes időtartama alatt kevésbé ártalmasak a környezetre.**
- **A közbeszerzés kötelező, a „zöld” Önként vállalt eszköz a közbeszerzések esetén (pl. járművek, energiafogyasztó készülékek, épületfelújítás, építés)**

Életciklus szemlélet a beszerzésben

Felkészülés a zöld (köz)beszerzésre

- ✓ **0. lépés:** Szükségletek/igények felmérése, elemzése
- ✓ **1. lépés :** A beszerzés tárgyának meghatározása
- ✓ **2. lépés :** Az alkalmassági feltételek meghatározása
- ✓ **3. lépés :** Az elbírálási szempontok meghatározása (pl. jobb funkcionális teljesítmény, alacsonyabb energiafogyasztás, hosszabb élettartam, életciklus-költség stb.)
- ✓ **4. lépés :** A szerződés teljesítési feltételeinek pontos meghatározása

Segítség a döntésben: címkék

- **Hivatalos ökocímkék (I Típus - ISO 14024:1999):** független intézmény által, a termék vizsgálata és besorolása után kiállított tanúsítvány;
- **Önkéntes környezetvédelmi vállalások (II Típus - ISO 14021:1999):** a gyártó/forgalmazó által önként nyilvánosságra hozott környezeti információk
- **Eco-profil (III Típus - ISO 14025:2006):** adott termék életcikluselemzésén alapuló információ

EU ökocímke

- Az Európai Unió ökocímkével rendelkező termékek és szolgáltatások **teljes életciklusuk során bizonyítottan alacsonyabb környezeti terhelést okoznak.**
- Egy termék teljes életciklusa a nyersanyagok előállításától a termelésen, csomagoláson, szállításon és használaton át egészen a hulladékká válásáig, végül az ártalmatlanításig tart.
- Az EU ökocímke csak kiváló teljesítményű és egyben a környezetkímélő termékekre kerülhet fel, egy független testület elbírálása alapján.

Hogyan használhatjuk a címkéket az eljárásban?

- ✓ Megengedett: Önkéntes alapú címkék kritériumrendszerének használata
- ⚡ Nem megengedett: Konkrét címkével ellátott termékhez való ragaszkodás az ajánlatkérő részéről

Építőipari szolgáltatások

- Az épületet rendszernek és nem alkotóelemek halmazának tekinti
- A folyamat:
 - Tervezési szakasz
 - Kivitelezési szakasz
 - Használat
 - Használatból való kivonása
- Minden szakaszban a környezetvédelmi követelményeknek érvényesülnie kell.

Építési beruházás rendszerlemei

- **Energiateljesítmény**
 - Energiafogyasztás (hűtés, fűtés, melegvíz-ellátás, szellőzés, villamosenergia-ellátás)
 - Passzívházak és alacsony energiaigényű házak
 - Megújuló energiaforrások
 - Energiateljesítmény figyelemmel kísérése
- **Építőanyagok**
 - Egyes építőanyagok kizárása és fenntartható építőanyagok előírása
 - Életciklus-értékelés (Life Cycle Assessment- LCA)
 - Szigetelőanyagok

Építési beruházás rendszerlemei

- Hulladékkezelés
 - Hulladékkezelés mérséklése
 - Hulladékok újrahasznosítása és/vagy az anyagok újrafeldolgozása
- Vízgazdálkodás
 - Víztakarékos létesítmények
 - Esővíz/szürkevíz felhasználása
- Egyéb
 - Szállítás és zajkorlátozás

Hogyan?

- A dokumentációban fel kell tüntetniük azt, hogy az egyes odaítélési szempontok teljesítése hány többletpontot eredményez.
- A környezeti odaítélési szempontoknak összességükben legalább **a teljes pontszám 10–15%-át** kell képviselniük.
- Amennyiben az odaítélési szempontot „a műszaki leírásban meghatározott minimumkövetelmény túlteljesítése” formájában került megadásra, a pontokat a javított teljesítménnyel arányosan kell odaítélni.
- **Alapvető fontosságú, hogy a javasolt megoldás megvalósíthatóságát az ajánlattételi szakaszban értékeljék, és a kivitelezési szakaszban figyelemmel kísérik.**

Segítség a döntésben: termékadatlapok

http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

Segédanyagok **magyarul is**, a beszerzési követelményrendszer kidolgozásához:

- Világítás
- Közvilágítás
- Irodatechnika
- Kazánok, bojlerok
- Stb.

Célok

- Zöld szempontok az önkormányzati közbeszerzésben
- Zöld közbeszerzés a Fenntartható Energia Cselekvési Tervekben (SEAP)
- Ezáltal még nagyobb hatékonyság elérése az energiafelhasználásban

Mit nyújt a projekt a résztvevők számára?

- INFORMÁCIÓS PONT
- KONZULTÁCIÓS LEHETŐSÉG
- DÍJMENTES KÉPZÉSEK
- MINTAPROJEKTEK
- JÓ PÉLDÁK
- VERSENY A MINTAPROJEKTEK KÖZÖTT

Termékcsoportok:

épület (új építés, felújítás),

világítás,

IT

Résztvevők: önkormányzatok

Lépjen kapcsolatba velünk!

<http://gpp-proca.eu/hu/>

- HAB-749 Mérnöki Tanácsadó Kft.
Baumgartner Ida, hivatalos közbeszerzési tanácsadó
- E-mail: idab@t-online.hu
- Energiaklub Szakpolitikai Intézet és Módszertani Központ
- Király Zsuzsanna, projektvezető
- E-mail: kiraly@energiaklub.hu

ENERGIACLUB
SZAKPOLITIKAI INTÉZET
MÓDSZERTANI KÖZPONT